

نقش سبک‌های پردازش هویت در پیش‌بینی درگیری تحصیلی دانشجومعلم‌ان دانشگاه

فرهنگیان پردیس‌های استان آذربایجان غربی

رحیم شبانی^{۱*}، سید صادق غلامی^۲، سهیلا شجاع زاده^۳

The Role of Identity Processing Styles in Predicting Teacher Students' Academic Engagement in Farhangian University Branches of West Azarbaijan Province

Rahim Shabani^{1*}, Seyyed Sadegh Gholami², Sohella Shojazzadeh³

Abstract

The current study aimed to investigate the role of identity processing styles in predicting teacher students' academic engagement. The statistical population included Farhangian University teacher students in the West Azarbaijan province in the academic years of 1395-1396. Multi-stage cluster sampling method was employed to select 160 participants who were asked to complete the academic engagement scale and identity processing styles questionnaire. The data was analyzed and presented by using SPSS-20 and employing descriptive statistics, Pearson correlation coefficient and simultaneous multi-variate regression. The results indicated that there was a significant positive relationship between normative and diffuse-avoidant identity styles and academic engagement. In addition, regression analysis showed that normative and diffuse-avoidant identity styles together accounted for 7% of the variance in academic engagement. According to the findings, identity processing styles were proved to play roles in teacher students' academic engagement, which need to be considered as they are important in promoting academic engagement.

Keywords: Academic Engagement, Informational Identity Processing Style, Normative & Diffuse – Avoidant identity Styles

چکیده

هدف از این پژوهش، تعیین نقش سبک‌های پردازش هویت در پیش‌بینی درگیری تحصیلی دانشجومعلم‌ان بود. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در پردیس‌های استان آذربایجان غربی در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بود. تعداد ۱۶۰ نفر از دانشجومعلم‌ان با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و از آن‌ها درخواست شد تا پرسشنامه‌های درگیری تحصیلی و سبک‌های پردازش هویت را تکمیل کنند. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS20 و با استفاده از روش‌های آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه همزمان تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که رابطه مثبت و معنی‌داری بین سبک هویت هنجاری و سبک هویت اجتنابی با درگیری تحصیلی دانشجویمان وجود دارد. همچنین رگرسیون چندگانه همزمان نشان داد که سبک هویت هنجاری و سبک هویت سردرگم/اجتنابی می‌تواند حدود ۷ درصد از واریانس متغیر درگیری تحصیلی دانشجومعلم‌ان را پیش‌بینی کند. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های پردازش هویت تا حدودی در درگیری تحصیلی نقش دارند و توجه به این متغیرها در ارتقای درگیری تحصیلی دانشجویمان اهمیت دارد.

واژه‌های کلیدی: درگیری تحصیلی، سبک هویت اطلاعاتی، سبک هویت هنجاری، سبک هویت سردرگم/اجتنابی.

1. Associate Professor, Department of Education, Farhangian University, Tehran, Iran
 2. Associate Professor, Department of Mathematics, Farhangian University, Tehran, Iran
 3. Faculty Member, Department of Art, Farhangian University, Tehran, Iran
- Email: rahimshabani@yahoo.com

۱. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران
۲. استادیار، گروه ریاضی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران
۳. عضو هیأت علمی، گروه هنر، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

* نویسنده مسئول:

مقدمه

اگرچه تعاریف و حیطه پوشش «درگیری»^۱ نسبتاً متنوع است، محققان توافق دارند که آن دارای ساختار چند بعدی و شامل جنبه‌های مختلف (رفتاری، شناختی و عاطفی) است؛ این جنبه‌ها با یکدیگر در تعامل‌اند تا منعکس‌کننده رویکرد مثبت فراگیران در یادگیری باشند (آپلتون، کریستنسون، و فرلانگ^۲، ۲۰۰۸؛ کارتر^۳ و همکاران، ۲۰۱۲؛ فن^۴، ۲۰۱۴ و آپادیا و سلملا آرو^۵، ۲۰۱۳) برخی پژوهش‌ها، نقش ویژگی‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی و دانشگاهی دانشجویان در درگیری تحصیلی آن‌ها را بررسی کرده‌اند. شواهد حاکی از آن است که قدرت تحمل ابهام (شاطریان و همکاران، ۱۳۹۲)، سرمایه روان‌شناختی (فرهادی و همکاران، ۱۳۹۵) سبک تدریس ترجیحی و جنسیت (صیامی و همکاران، ۱۳۹۳) در افزایش درگیری تحصیلی دانشجویان نقش دارد.

از نگاه روانشناسی، کسب هویت و ثبات در هویت از نشانه‌های رشد و گذر سالم از بحران نوجوانی و جوانی است (صابری، ۱۳۸۴). برزونسکی^۶ (۱۹۹۰) سه سبک پردازش هویت را مطرح کرده است: اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم/اجتنابی؛ به نظر او بین سبک اطلاعاتی، سبک هنجاری و سبک سردرگم/اجتنابی به ترتیب با حالت‌های هویت موفق و دیررس، هویت زودرس و هویت سردرگم، همخوانی وجود دارد.

به نظر برزونسکی (۱۹۹۰) افراد دارای سبک پردازش هویت اطلاعاتی با مسائل هویت و مشکلات شخصی به طور باز و منطقی روبرو می‌شوند؛ افراد هنجاری در برخورد با سؤالات هویت و موقعیت‌های تصمیم‌گیری مطابق با نسخه‌ها و انتظارات افراد مهم، عمل می‌کنند و افراد با سبک پردازش هویت سردرگم/اجتنابی در مقابله با مشکلات و تصمیمات شخصی تردید دارند. برزونسکی و کوک^۷ (به نقل از آذربیکان و سامانی، ۱۳۹۲) بین سبک هویت اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی خوب، مهارت‌های اجتماعی کارآمد و سطوح بالای خود-رهبری، ارتباط معناداری یافتند. درحالی‌که افراد دارای سبک هویت اجتنابی در مورد ابعاد ذکرشده، به‌طور نسبی بی‌بهره بودند. افراد دارای سبک هویت هنجاری نیز دارای جهت‌گیری علمی روشنی بودند، اما به‌طور معنی‌داری از تحمل و خود رهبری علمی و عاطفی کمتری نسبت به آزمودنی‌های دارای سبک اطلاعاتی برخوردار بودند.

نتایج پژوهش صابر و شریفی (۱۳۹۲) با عنوان «پیش‌بینی ابعاد درگیری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت در دانش‌آموزان دختر پایه اول دبیرستان‌های دولتی تهران» نشان داد که سبک‌های هویت اطلاعاتی و هنجاری، همه ابعاد درگیری تحصیلی را پیش‌بینی می‌کند؛ اما سبک سردرگم/

1. engagement
2. Appleton, Christenson, & Furlong
3. Carter
4. Phan
5. Upadyaya & Salmela-Aro
6. Berzonsky
7. Kuk

اجتنابی تنها بعد رفتاری و فراشناختی درگیری تحصیلی را به صورت منفی پیش‌بینی می‌کند. حجازی، فارسی‌نژاد و عسگری (۱۳۸۶) در پژوهشی با هدف بررسی نقش واسطه‌ای خودکارآمدی تحصیلی در رابطه بین سبک‌های پردازش هویت و پیشرفت تحصیلی نشان دادند، سبک هویت اطلاعاتی به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر پیشرفت تحصیلی اثر مثبت دارد. سبک هویت هنجاری با واسطه خودکارآمدی بر پیشرفت تحصیلی اثر مثبت دارد و سبک هویت سردرگم / اجتنابی بر پیشرفت تحصیلی، اثر مستقیم و منفی دارد.

در مجموع، درگیری تحصیلی، توجه و علاقه دانشجویان به تکالیف کلاس، شرکت فعالانه در بحث‌ها، انجام کارهای فوق برنامه و لذت بردن از حضور در کلاس را شامل می‌شود و یکی از عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی است. درگیری و پیشرفت تحصیلی از ملاک‌های مهم کارایی نظام آموزشی محسوب می‌شوند؛ شناسایی و مطالعه عوامل مؤثر بر آن‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است. با توجه به دوره سنی و مراحل تحولی دانشجویان، به نظر می‌رسد، سبک‌های پردازش هویت، نقش پیش‌بینی‌کننده در درگیری تحصیلی آن‌ها داشته باشند. نتایج این پژوهش می‌تواند مورد استفاده کارشناسان، برنامه‌ریزان آموزشی، استادان و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان قرار گیرد و به ارتقای سطح درگیری تحصیلی دانشجوی معلمان کمک نمایند. بررسی سوابق تحقیقاتی هم بیانگر آن است که ارتباط این متغیرها مورد بررسی قرار نگرفته است؛ لذا هدف مطالعه حاضر این است که سهم هر یک از انواع سبک‌های پردازش هویت در پیش‌بینی درگیری تحصیلی دانشجوی معلمان را تعیین کند؛ بر این اساس، فرضیه‌های زیر مطرح می‌شود:

۱. سبک‌های پردازش هویت با درگیری تحصیلی رابطه دارد.
۲. درگیری تحصیلی بر اساس سبک‌های پردازش هویت، قابل پیش‌بینی است.

روش‌شناسی

روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. متغیر ملاک پژوهش، درگیری تحصیلی، و متغیر پیش‌بین شامل سبک‌های پردازش هویت می‌باشد. در این پژوهش، تعداد نمونه ۱۶۰ نفر به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای از بین دانشجویان معلمان دانشگاه فرهنگیان در پردیس‌های استان آذربایجان غربی انتخاب شدند.

مقیاس درگیری تحصیلی: این مقیاس توسط اسچوفیلی، لی‌تر، ماسلاچ و جکسون^۱ در سال ۱۹۹۶ ساخته شد که میزان درگیری دانشجویان در فعالیت‌های تحصیلی را می‌سنجد. این مقیاس دارای سه زیر مقیاس قدرت، فداکاری و جذب است. سؤال‌ها با یک مقیاس لیکرت هفت‌درجه‌ای (از صفر تا شش) درجه‌بندی شدند. در مطالعه اسچوفیلی و همکاران (۱۹۹۶) برای

1. Schaufeli, Leiter, Maslach & Jackson

مؤلفه قدرت، ضریب اعتبار ۰/۸۰، برای مؤلفه فداکاری ۰/۹۱ و برای مؤلفه جذب ۰/۷۵ به دست آمد. مهنا و طالع پسند (۱۳۹۵) ضریب اعتبار ۰/۸۰ و بالاتر را برای مؤلفه‌های این مقیاس گزارش کردند. پرسشنامه سبک‌های پردازش هویت: در این پژوهش از پرسشنامه سبک‌های هویت وایت^۱ و همکاران (۱۹۹۸) استفاده شد. این پرسشنامه برگرفته مدل برزونسکی^۲ (۱۹۹۲) است و دارای سه مؤلفه سبک پردازش هویت است (لازم به یادآوری است که پرسشنامه اصلی شامل ۴۰ سؤال است. با توجه به این که ۱۰ سؤال آن مربوط به تعهد هویت است و یک سبک پردازش هویتی محسوب نمی‌شود، این مؤلفه در بررسی ساختار عاملی و کفایت روان‌سنجی پرسشنامه سبک پردازش هویت، حذف شده است). زیر مقیاس‌های پرسشنامه عبارت است از سبک اطلاعاتی، سبک هنجاری و سبک سردرگم - اجتنابی است. در مقابل هر گویه، یک طیف ۵ گزینه‌ای مقیاس لیکرت قرار دارد و از گزینه نمره ۱ (کاملاً مخالفم) تا نمره ۵ (کاملاً موافقم) را شامل می‌شود. برزونسکی (۱۹۹۲) آلفای کرونباخ را برای سبک اطلاعاتی ۰/۶۲، سبک هنجاری ۰/۶۶ و سبک سردرگم-اجتنابی ۰/۷۳ گزارش کرد. وایت و همکاران (۱۹۹۸) برای نسخه تجدیدنظر شده پرسشنامه سبک هویت آلفای کرونباخ ۰/۵۹، ۰/۶۴ و ۰/۷۸ را برای سبک‌های اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی گزارش کردند. در ایران نیز آذربیکان و سامانی (۱۳۹۲) ساختار عاملی و کفایت روان‌سنجی پرسشنامه را بررسی کردند که با حذف ۶ گویه به دلیل پائین بودن بار عاملی و تداخل گویه‌ها، تعداد سؤالات پرسشنامه به ۲۴ سؤال، کاهش پیدا کرد. آن‌ها ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های پرسشنامه سبک‌های اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی را به ترتیب برابر با ۰/۵۰، ۰/۵۴ و ۰/۵۵ گزارش کردند.

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از آماره‌های میانگین، انحراف معیار، ماتریس همبستگی پیرسون و در سطح استنباطی از آزمون رگرسیون چندگانه همزمان استفاده شد. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS-20 انجام گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه، تعداد ۶۶ مرد و ۹۴ زن از دانشجویان مقطع کارشناسی شرکت داشتند. در جدول (۱)، شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

1. White
2. Berzonsky

جدول (۱) شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش (n=۱۶۰)

متغیر	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
سبک اطلاعاتی	۱۶	۴۱	۳۱/۶۸	۴/۷۲	-۰/۵۹	۰/۴۸
سبک هنجاری	۱۳	۳۱	۲۱/۹۴	۳/۲۰	۰/۱۴	۰/۳۵
سبک سردرگم/اجتنابی	۱۰	۳۲	۲۰/۳۷	۴/۳۶	۰/۰۹	-۰/۳۴
درگیری تحصیلی	۱۱	۹۰	۴۹/۷۳	۱۵/۱۸	-۰/۰۳	۰/۰۱

شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد متغیرها نشانگر پراکندگی مناسب داده‌ها و شاخص‌های چولگی و کشیدگی حاکی از طبیعی بودن توزیع متغیرهای پژوهش است. در جدول ۲، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

جدول (۲) ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴
۱	سبک اطلاعاتی	۱			
۲	سبک هنجاری	۰/۱۷۳*	۱		
۳	سبک سردرگم/اجتنابی	۰/۰۲۴	۰/۳۳۱**	۱	
۴	درگیری تحصیلی	۰/۱۰۵	۰/۲۳۲**	۰/۱۸۵*	۱

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

همان‌طور که مشاهده می‌شود بین سبک پردازش هنجاری با درگیری تحصیلی، رابطه معنی‌دار و مثبتی وجود دارد ($r = 0.173$, $p = 0.01$). همچنین بین سبک سردرگم/اجتنابی و درگیری تحصیلی، رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($r = 0.232$, $p < 0.05$)؛ ولی بین سبک اطلاعاتی و درگیری تحصیلی، رابطه معنی‌داری وجود ندارد. برای بررسی فرضیه پیش‌بینی درگیری تحصیلی بر اساس سبک‌های پردازش هویت از روش رگرسیون همزمان استفاده شد. از بین سبک‌های پردازش هویت به عنوان متغیرهای پیش‌بین، دو سبک هنجاری و سردرگم/اجتنابی وارد معادله شدند. جدول (۳)، خلاصه مدل رگرسیون را نشان می‌دهد.

جدول (۳) خلاصه مدل رگرسیون

مدل	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین اصلاح شده	دوربین-واتسون
۱	۰/۲۶	۰/۰۷	۰/۰۶	۲/۱۵

متغیرهای پیش‌بین: سبک سردرگم/اجتنابی و هنجاری

بر اساس جدول (۳)، مقدار ضریب تعیین مدل برابر ۰/۰۷ است، یعنی ۷ درصد تغییرات متغیر درگیری تحصیلی توسط مدل مورد نظر ناشی می‌شود، همچنین ضریب همبستگی مدل برابر ۰/۲۶ است. در مدل نهایی رگرسیون مقدار آماره دوربین واتسون برابر ۲/۱۵ بود که بیانگر عدم وجود رابطه هم خطی کلی بین متغیرهای مستقل و نشان‌دهنده قابلیت انجام رگرسیون برای داده‌ها می‌باشد.

جدول (۴) تحلیل واریانس مدل رگرسیونی سبک‌های پردازش هویت و درگیری تحصیلی

منبع	مجموع مربعات	درجات آزادی	میانگین مربعات	آماره F	سطح معناداری
رگرسیون	۲۴۵۲/۵۶۴	۲	۱۲۲۶/۲۸۲	۵/۶۳۴	۰/۰۰۴
مانده	۳۴۱۷۳/۳۳۶	۱۵۷	۳۴۱۷۳/۳۳۶		
کل	۳۶۶۲۵/۹۰۰	۱۵۹			

همان‌گونه که در جدول (۴) مشاهده می‌شود مدل رگرسیونی مورد نظر معنادار می‌باشد. زیرا آماره F آزمون و سطح معنی‌داری آن از مقدار مفروض $\alpha=0/01$ کوچک‌تر است، بنابراین فرض عدم معناداری مدل رگرسیونی رد می‌شود.

جدول (۵) نتایج تحلیل رگرسیون همزمان

متغیرها	ضرایب استاندارد نشده		ضریب استاندارد شده	آماره t	سطح معناداری
	ضریب	خطای استاندارد			
مقدار ثابت	۲۱/۱۶	۸/۶۳	-	۲/۴۵	۰/۰۱
هنجاری	۰/۹۱	۰/۳۹	۰/۱۹	۲/۳۵	۰/۰۲
اجتنابی	۰/۴۲	۰/۲۹	۰/۱۲	۱/۴۹	۰/۱۴

ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد هویت هنجاری ($\beta = 0/19$) می‌تواند به طور معنی‌داری درگیری تحصیلی دانشجومعلم را پیش‌بینی کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش سبک‌های پردازش هویت در پیش‌بینی درگیری تحصیلی دانشجومعلم بود. با توجه به یافته‌ها، بین سبک اطلاعاتی و درگیری تحصیلی دانشجومعلمان رابطه معنی‌داری وجود نداشت، این یافته با نتایج تحقیقات برزونسکی و کوک (به نقل از آذرپیکان و سامانی، ۱۳۹۲)؛ صابر و پاشا شریفی (۱۳۹۲) همخوانی ندارد. انتظار می‌رفت سبک هویت اطلاعاتی با درگیری تحصیلی رابطه مثبت داشته باشد. برای تبیین این یافته، می‌توان احتمال‌هایی را مطرح

کرد. البته مشخص شدن رابطه سبک پردازش اطلاعاتی و درگیری تحصیلی مستلزم تحقیقات بیشتری است و هنوز در مورد عوامل شکل‌گیری درگیری تحصیلی، خلأهای پژوهشی وجود دارد. با توجه به یافته‌ها، بین سبک هنجاری و درگیری تحصیلی دانشجومعلمیان رابطه مثبت و معنی‌دار وجود داشت؛ یعنی هرچه سبک پردازش هنجاری افزایش یابد میزان درگیری تحصیلی دانشجومعلمیان افزایش می‌یابد. این یافته با نتایج تحقیقات برزونسکی و کوک (به نقل از آذربیکان و سامانی، ۱۳۹۲)؛ صابر و پاشا شریفی (۱۳۹۲) همخوانی دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که از سبک هویت هنجاری استفاده می‌کنند، در مواجهه با موضوعات هویت و تصمیم‌گیری‌ها، با انتظارات و دستورات افراد مهم و گروه‌های مرجع، هم‌نوایی و ارزش‌ها و عقاید آن‌ها را درونی می‌کنند. درگیری تحصیلی که توجه و علاقه دانشجویان به تکالیف کلاس، شرکت فعالانه در بحث‌ها را شامل می‌شود از نظر فرهنگی برای خانواده‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در فرهنگی که بر سنت علم‌آموزی تأکید می‌شود، دانشجویان با درونی کردن این ارزش‌ها، درگیری تحصیلی بیشتری را نشان می‌دهند.

با توجه به یافته‌ها، بین سبک سردرگم/اجتنابی و درگیری تحصیلی دانشجومعلمیان رابطه مثبت و معنی‌دار وجود داشت. این یافته با نتایج تحقیقات برزونسکی و کوک (به نقل از آذربیکان و سامانی، ۱۳۹۲)؛ صابر و پاشا شریفی (۱۳۹۲) همخوانی ندارد. انتظار می‌رفت سبک هویت اجتنابی با درگیری تحصیلی، رابطه منفی داشته باشد. برای تبیین این یافته می‌توان گفت درک افراد اجتنابی از هویت مبتنی بر عناصری مانند محبوبیت، شهرت و تأثیرگذاری بر دیگران است، لذا عناصر مذکور می‌تواند در درگیری تحصیلی نقش داشته باشد؛ همچنین این افراد به تقاضای محیطی مبنی بر درگیری تحصیلی، پاسخ مثبت می‌دهند.

یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر این است که به صورت مقطعی و در مورد دانشجومعلمیان اجرا شده است. بنابراین تعمیم نتایج به گروه‌های دیگر باید با احتیاط صورت گیرد. محدودیت دیگر به روش مطالعه در این پژوهش مربوط می‌شود و امکان تبیین علی روابط مشاهده‌شده وجود ندارد، چون این پژوهش یک مطالعه از نوع همبستگی است. همچنین نمونه این پژوهش محدود به دانشجومعلمیان پردیس‌های استان آذربایجان غربی بود. با توجه به محدودیت‌های پژوهش، پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در جوامع دیگر نیز بررسی شود تا نتایج آن قابل تعمیم به جامعه‌های بزرگ‌تر باشد. پیشنهاد می‌شود از روش مصاحبه و روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در تحقیقات بعدی استفاده شود. به نظر می‌رسد مشاوران با توجه به سبک‌های پردازش هویت دانشجویان می‌توانند برای دستیابی به سطح بالاتری از درگیری و موفقیت تحصیلی آن‌ها تلاش نمایند.

منابع

- آذربیکان، جابر، سامانی، سیامک (۱۳۹۲)، «بررسی ساختار عاملی و کفایت روان‌سنجی پرسشنامه سبک پردازش هویت»، فصلنامه علمی - پژوهشی روش‌ها و مدل‌های روانشناختی، ۳(۱۲)، (۷۹-۹۲)
- حجازی، الهه؛ فارسی نژاد، معصومه؛ و عسگری، علی (۱۳۸۶)، «سبک‌های هویت و پیشرفت تحصیلی: نقش خودکارآمدی تحصیلی»، مجله روانشناسی، ۱۱ (۴): (۴۱۳-۳۹۴).
- شاطریان محمدی، فاطمه؛ علیزاده، فاطمه؛ و نیکوکار، اعظم (۱۳۹۲)، «تأثیر تحمل ابهام بر باورهای فراشناختی و درگیری تحصیلی دانشجویان»، دوفصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، ۱(۱)، (۳۱-۴۷).
- صابر، سوسن؛ شریفی، حسن‌پاشا (۱۳۹۲)، «پیش‌بینی ابعاد درگیری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت در دانش‌آموزان دختر پایه اول دبیرستان‌های دولتی تهران»، پژوهش در برنامه‌ریزی درسی، ۲(۱۱)، (۷۲-۸۵).
- صابری، الهام (۱۳۸۴)، «نقش رسانه‌های جمعی در به انحراف کشاندن جوان‌ها (ماهواره)»، گنجینه، شماره ۵۴؛ (۵۵-۶۶).
- صیامی، فهمیه؛ اکبری بورنگ، محمد؛ آیتی، محسن؛ رستمی‌نژاد، محمدعلی (۱۳۹۳)، «نقش سبک تدریس ترجیحی و جنسیت دانشجویان بر پیش‌بینی درگیری تحصیلی آن‌ها در دانشگاه علوم پزشکی مشهد»، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۴ (۹): (۸۱۷-۸۲۶).
- فرهادی، علی؛ ساکی، کوروش؛ قدم‌پور، عزت‌اله؛ خلیلی‌گشنیگانی، زهرا؛ و چهری، پرستو (۱۳۹۵)، «پیش‌بینی ابعاد درگیری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی دانشجویان»، دوم‌نامه علمی - پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۹ (۲): (۱۲۷-۱۳۳).
- مهنا، سعید؛ طالع پسند، سیاوش (۱۳۹۵)، «رابطه بین حمایت‌های محیطی و خودآگاهی هیجانی با درگیری تحصیلی: نقش میانجی بهزیستی تحصیلی»، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۶ (۴): (۳۲-۴۱).
- Appleton, J. J; Christenson, S. L; & Furlong, M. J (2008), "Student engagement with school: Critical conceptual and methodological issues of the construct" *Psychology in the Schools*, 45(5), 369-386.
- Berzonsky, M. D (1990), "Self-construction over the life-span: A process perspective on identity formation" In: G. J. Neimeyer & R. A. Neimeyer (Eds.), *Advances in personal construct theory* (Vol. 1, pp. 155-186). Greenwich, CT.
- Berzonsky, M. D (1992), "Identity style and coping strategies", *Journal of Personality*, 60, 771-778.
- Carter, C. P; Reschly, A. L; Lovelace, M. D; Appleton, J. J; & Thompson, D (2012), "Measuring student engagement among elementary students: Pilot of the Student Engagement Instrument—Elementary Version", *School Psychology Quarterly*, 27(2), 61-73.
- Phan, H. P (2014a), "An Integrated Framework Involving Enactive Learning Experiences, Mastery Goals, and Academic Engagement-Disengagement", *Europe's Journal of Psychology*, 10(1), 41-66.
- Upadyaya, K; & Salmela-Aro, K (2013), "Development of school engagement in association with academic success and well-being in varying social contexts: A review of empirical research", *European Psychologist*, 18(2), 136-147.
- White, J. M; Wampler, R; & Winn, K. I (1998), "The identity style inventory: A revision with sixth grade reading level (ISI-6G)", *Journal of Adolescent Research*, 13, 223-245.